

Delavstämning utvärdering av jämställda beslut 2022

Innehåll

Delavstämning utvärdering av jämställda beslut 2022	0
Bakgrund	2
Delavstämmningens upplägg och syfte.....	2
Resultat	3
Jämförelse med förra utvärderingen	4
Olika sätt att mäta resultat	5
Exempel på bra beskrivningar	5
Könsblint.....	8
Att utveckla skrivningen om jämställdhet	9
Jämställdhet i ärendemall.....	10
Avsnittet om jämställdhet måste alltid finnas med	11
Styrkor med jämställda beslut.....	11
Fördelat ansvar för frågorna	11
Ett konkret arbete.....	11
Ökad systematik.....	12
En fråga att samlas kring	12
Utvecklingsbehov	12
Att ta reda på fakta för att kunna motivera beslutet.....	12
Ord men ingen handling	12
Avslutande reflektion	13
Bilaga: Ärenden som har granskats.....	14

Bakgrund

Regionens ambition och vilja är att skapa goda jämlika och jämställda livsvillkor för alla norrbottningar. I strategiska planen fastläs att Region Norrbotten ska arbeta med jämställdhet, vilket innebär att kvinnor och män ska ha samma rättigheter, möjligheter och skyldigheter. Regionen använder jämställdhetsintegrering som strategi vilket innebär att jämställdhetsfrågorna ska integreras i allt arbete och genomsyra alla led av beslutsfattande och genomförande. Ett viktigt led i arbetet är de politiska beslut som ligger till grund för regionens prioriteringar. Ju mer jämställda beslut som fattas, desto större är möjligheten att främja jämställda villkor, både internt och externt.

Delavstämningens upplägg och syfte

Regionstyrelsen har tidigare beslutat att samtliga beslut från och med 1 januari 2020 ska vara jämställda. Vid regionstyrelsens sammanträde den 9 februari 2022 redovisades en första uppföljande utvärdering av hittills genomfört arbete. Vid det sammanträdet beslutades att:

1. Ge regiondirektören i uppdrag att under 2022 utveckla arbetet för att säkerställa att jämställda beslut fattas.
2. Ge regiondirektören i uppdrag att återrapportera uppdraget med jämställda beslut i januari 2023 med en delavstämning i juni 2022.
3. Lägga utvärderingen av jämställda beslut till handlingarna

I denna rapport redovisas delavstämningen (punkt 2 ovan).

Vid denna granskning, som är en delrapportering, har 101 ärenden granskats, oktober 2021 – mars 2022. Att granska ärenden ger indikationer för hur mönstret ser ut, hur väl och hur ofta jämställdhet lyfts fram i ärenden eller inte.

Utvärderingen har fokus på avsnittet under rubriken ”Beslutsförslagets påverkan på jämställdhet” i ärendemallen och ser ut såhär:

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Kort sammanfattning av om och hur beslutsförslaget påverkar kvinnor och män, flickor och pojkar. Finns könsuppdelad statistik? Vad visar statistiken? Medför beslutet olika konsekvenser för kvinnor och män, flickor och pojkar? Om svaret är ja ska detta alltid motiveras.

Innebär beslutet ingen påverkan på män och kvinnor, flickor och pojkar? Ange detta med t ex:

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

I utvärderingen har följande undersökts:

- **Hur många** av ärendena har en jämställdhetsmotivering?
- **Hur många** av ärendena innehåller enbart standardmeningen ”*beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar*”?
- **I hur många ärenden är avsnittet om jämställdhet helt raderat?**

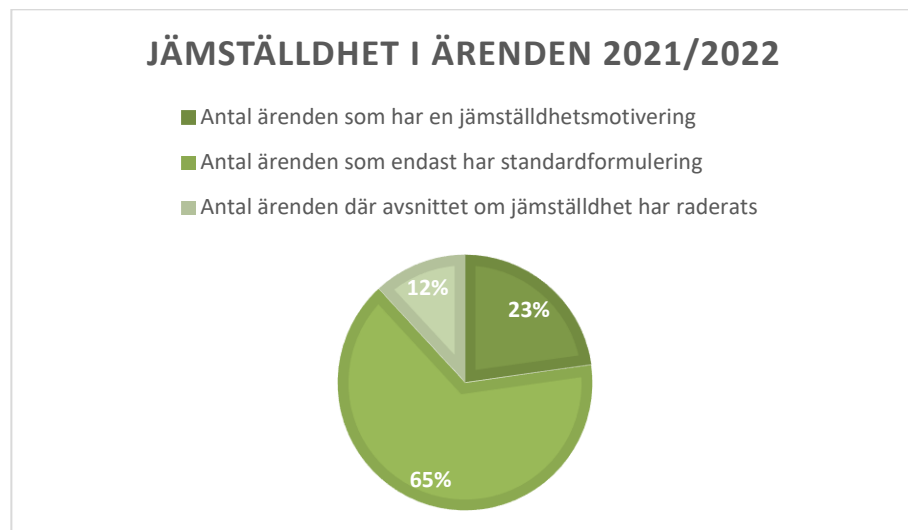
Majoriteten av ärendena som regionstyrelsen beslutat om har granskats, förutom ärenden gällande remissyttranden och revisionsrapporter. Det viktigaste har varit att se över ärenden som regionen själv kan påverka.

Målsättningen med att införa jämställda beslut är att politiken ska få stöd till att fatta beslut som främjar jämställdhet.

Resultat

Vid utvärderingen granskades 101 ärenden¹. Av granskningen framgår följande:

- Antal ärenden som har en jämställdhetsmotivering: 23
- Antal som endast har standardformulering: 66
- Antal ärenden där avsnittet om jämställdhet är raderat: 12

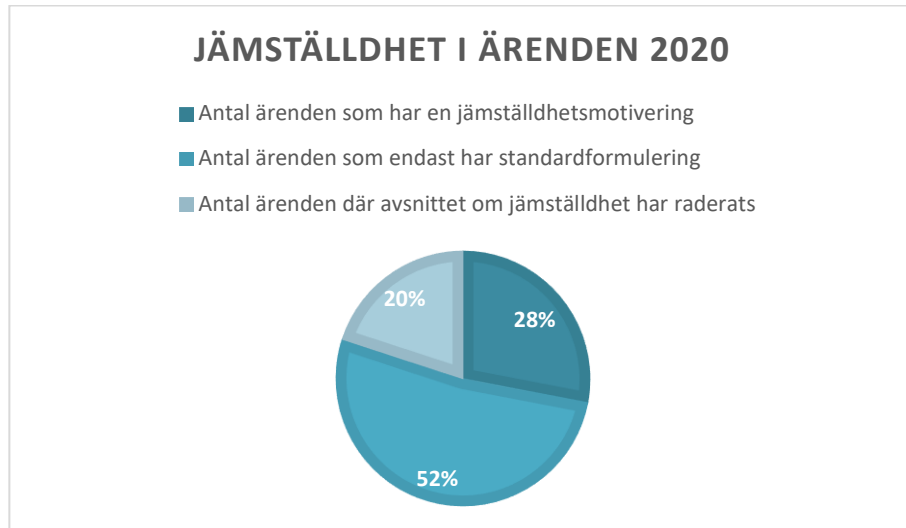
Figuren ovan visar resultatet.

¹ I bilaga 1 framgår samtliga ärenden som har granskats.

Jämförelse med förra utvärderingen

Vid den tidigare utvärderingen granskades 100 ärenden från perioden 28 januari – 15 september 2020.

- Antal som hade en jämställdhetsmotivering: 28
- Antal som endast hade standardformulering: 52
- Antal där avsnittet om jämställdhet hade raderats: 20

Figuren ovan visar resultatet.

- Jämförelserna visar att vid förra utvärderingen var det 28 procent av ärendena som hade en jämställdhetsmotivering. Vid denna utvärdering var det 23 procent.
- Förra utvärderingen visade att 52 procent hade standardmeningen. Vid denna utvärdering var det 65 procent.
- Vid förra utvärderingen hade 20 procent raderat avsnittet om jämställdhet. Denna gång hade 12 procent raderat avsnittet.

I jämförelse med förra utvärderingen är det *färre* ärenden nu än tidigare som hade motiverats, något som är en försämring. I betydligt fler ärenden hade standardmeningen använts. Däremot var det i färre ärenden nu än tidigare som avsnittet om jämställdhet helt hade raderats.

Att använda standardmeningen är att antingen utgå från att ärendet inte har med kön att göra, men kan också vara ett resultat av att handläggningstiden varit för kort. Resultatet kan också betyda att det saknas kunskap om hur handläggaren ska skriva om jämställdhet, men också att den inte har tagit stöd av den interna kompetens som finns. Ärendehantering passerar flera personer och ledningsnivåer. Trots att det funnits många tillfällen att inte

släppa igenom ett ärende som saknat motivering, har en stor del ärenden passerat.

Olika sätt att mäta resultat

Det är viktigt att se över vad som är att räkna som ett resultat. Bra mål ger en riktning, så att samtliga vet *åt vilket håll* regionen ska med dessa jämställda beslut och *vad som ska uppnås* med besluten. Ett bra, mätbart mål hade kunnat vara att antal ärenden som har en jämställdhetsmotivering ska öka i jämförelse med tidigare utvärdering.

Ett annat mål än att endast räkna ärenden vore att sätta upp effektmål. Effektmål beskriver vilken förändring regionen vill se och när det önskas att förändringen har hänt. Ett effektmål kan i det här fallet handla om att reflektera över om det tack vare införandet av jämställda beslut blir mer diskussioner än tidigare om jämställdhet vid regionstyrelsens sammanträden? Att jämställdhet oftare diskuteras kan vara resultat av att det pågår lärande processer och att kunskapen om jämställdhet har ökat.

Det finns behov av att regionen både har kvantitativa mål och effektmål.

Även om antalet ärenden med jämställdhetsmotivering ökar betyder det inte nödvändigtvis att det fattas fler beslut som främjar jämställdhet. Däremot, att fler och fler engagerar sig i frågan om jämställdhet och reflekterat kring att politiska beslut har bäring på jämställdheten, det kan göra stor skillnad.

Exempel på bra beskrivningar

För att arbetet med jämställda beslut ska utvecklas behöver fler handläggare öva sig på att göra skrivningar om jämställdhet. Många ärenden i regionstyrelsen har med människor att göra, direkt eller indirekt. Här nedan lyfts flera bra exempel på skrivningar om jämställdhet som framkommit bland de granskade ärendena. Dessa ärenden visar också på hur jämställdhet sträcker sig över regionens alla områden:

Ärende: Vårdval primärvård, uppföljning januari – augusti 2021 Dnr 680-2021

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet: Uppföljningen av indikatorerna visar att det finns stora skillnader mellan könen i hur män och kvinnor får ta del av levnadsvanearbetet. Detta ska beaktas i primärvårdens jämställdhetsarbete.

Kommentar: Här beskrivs det kort och kärnfullt att ärendet har med jämställdhet att göra. Handläggaren har tagit reda på vad uppföljningen visar, betonar att det finns skillnader samt ger förslag på åtgärder. Här har politiken möjlighet att stanna upp och reflektera kring detta vid beslutsfattandet. Varför är det stora skillnader mellan kvinnor och män

avseende levnadsvanor? Inom vilka levnadsvanor? Finns det behov av att någon får i uppdrag att genomföra en djupare analys för att det ska bli tydlig vad som behöver göras?

Ärende: Regionstyrelsens plan 2022-2024 Dnr 1346-2021

Beslutsförslagets påverkan på jämställdhet: Vid uppföljning av uppdrag ska jämställdhetsperspektivet alltid beaktas.

Kommentar: Här framgår att jämställdhet ska vara en integrerad del av uppföljningen. Det i sig är att få till arbetet med jämställdhetsintegrering i praktiken.

Ärende: Motion 1-2020 om mammografi för kvinnor över 74 år Dnr 161-2021

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet: Mammografiscreening erbjuds endast till kvinnor. Män och kvinnor som inte ingår i screeningprogrammet men som har risk för att utveckla bröstcancer genomgår mammografi på remiss efter läkarbedömning.

Kommentar: Det är bra att handläggaren reflekterar över hur mammografiscreening når kvinnor respektive män. Resonemanget hade dock kunnat utvecklas. Kvinnor löper i betydligt större utsträckning än män risk för bröstcancer och det är idag en av de absolut vanligaste cancerformer som drabbar kvinnor. Att därför satsa på att även kvinnor över 74 år ska erbjudas denna screening vore därför positivt då även äldre kvinnor kan drabbas av bröstcancer. Att arbeta med jämställd hälsa är att ibland göra likadant för kvinnor och män, ibland att göra olika, allt beroende på målgruppens förutsättningar och behov.

Ärende: Regionstyrelsens vidarefördelning av regionfullmäktiges anslag 2022 Dnr 1455-2021

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet: Region Norrbotten har, i den balanserade styrmodellen, ingen modell för jämställd ekonomisk budget, däremot är regionstyrelsens styrmått i de olika perspektiven könsuppdelade. Verksamheten ska bedrivas jämställt och vid analys av verksamhetens resultat ska jämställdhetsperspektivet finnas med och omotiverade skillnader redovisas och åtgärdas.

Kommentar: Detta är föredömligt beskrivet. Här framgår att jämställdhet är prioriterat men att det samtidigt finns utvecklingsbehov för att få in jämställdhet i de ordinarie processerna både gällande budget, analys och vid förslag på åtgärder.

Ärende: Verksamhetsbidrag till Funktionsrätt Norrbotten Dnr 1482-2021

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet: Analys av fördelning av medel ur ett jämställdhetsperspektiv är inte möjlig att genomföra i nuläget då könsuppdelad statistik saknas och då ett könsperspektiv saknas i samtliga underlag som regionen i nuläget tagit del av. Detta innebär att regionen saknar insyn i hur pengarna kommit kvinnor respektive män tillgodo. Regionen bör årligen följa upp hur resursfördelningen ser ut fördelat på kön för att veta hur medel fördelas på kvinnor och flickor respektive män och pojkar.

Kommentar: Här betonas att viktiga komponenter saknas för att en rimlig bedömning ska kunna göras. Det finns också förslag på åtgärder, något som politiken skulle kunna använda som inspel i en översyn för hur medel fördelas och hur viktigt det är att dessa medel fördelas jämställt.

Ärende: Forskningsbokslut 2021 Dnr 1595-2021

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet: Av de 53 personer som sökte ekonomiskt forskningsstöd var 20 män och 33 kvinnor. Av de 49 som beviljades forskningsstöd var 19 män och 30 kvinnor. Den akademiska kompetensen under året bestod av 29 forskarstuderande, varav 15 män och 14 kvinnor, och 77,5 forskarutbildade, varav 37 män och 42 kvinnor. Sammansättningen av det Vetenskapliga rådet bestod under 2021 av 5 män och tre kvinnor.

Kommentar: Med dessa sammanfattande rader beskrivs mycket bra på vilket sätt som forskningsstödet har fördelats samt hur fördelningen av kvinnor respektive män varit bland forskarstuderande, forskarutbildade samt hur sammansättningen i Vetenskapliga rådet sett ut.

Ärende: Motion 8-2021 om regional fysisk planering och bostadsförsörjningsplanering Dnr 821-2021

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet: En god samhällsplanering är en förutsättning för ett samhälle som är jämställt mellan kvinnor och män, flickor och pojkar. På regional nivå kan det innebära att särskilt undersöka jämställdhetsaspekter och andra hållbarhetsperspektiv i de regionala planerings- och styrdokumenterna. Detta kan och ska göras oavsett om den regionala fysiska planeringen sker inom eller utanför ramen för plan- och bygglagen (PBL), därför bedöms inte beslutet ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Kommentar: Ambitiöst och kompetent att här beskriva hur jämställdhet har med samhällsplanering att göra. Samtidigt lyfts det fram att just detta beslut inte har någon påverkan på jämställdheten. Det är ett bra sätt att visa hur en jämställdhetsmotivering kan göras i ärendet även om själva beslutet inte har en direkt påverkan på jämställdhet.

Ärende: Patientsäkerhetsberättelse Region Norrbotten 2021 Dnr 68-2022

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet: Kvinnor drabbas i högre utsträckning än män av vårdsador. Inom olika typer av skadegrupper varierar utfallet mellan kvinnor och män. Det är angeläget att följa upp och analysera bakomliggande orsaker till resultatet. Beslutet att godkänna patientsäkerhetsberättelsen bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Kommentar: I detta ärende sker ett liknande angreppsätt som vid ärendet ovanför. Många områden berör kvinnor och män och att det tydligt beskrivs på vilket sätt som området berör kön är att ge politiken stöd inför beslutsfattandet.

Könsblint

I många ärenden har standardformuleringen använts och att använda standardformuleringen är att säga att ärendet inte berör kvinnor och män. Det finns dock många exempel på ärenden, som hanterats på det sättet och som i hög utsträckning berör kvinnor och män.

Ett sådant exempel är Riktlinje för arbetsmiljöarbete i Region Norrbotten Dnr 1110-2021.

I det ärendet togs beslut om att godkänna en riktlinje för arbetsmiljöarbete i Region Norrbotten. Riktlinjen beskriver vikten av att regionen som arbetsgivare ska bedriva ett systematiskt och hälsofrämjande arbetsmiljöarbete för att skapa en god och säker arbetsmiljö. Dokumentet är helt ordblint vilket innebär att kön inte nämns en enda gång. Samtidigt visar underlag från regionen att det är betydligt vanligare med sjukskrivning bland kvinnor än män. Detta gäller även om regionen jämför 20 kvinnor och 20 män som arbetar inom samma yrkesgrupp. För att främja en god arbetsmiljö för alla behövs ibland målgruppsanpassade satsningar. För att möjliggöra sådana krävs att styrdokument också öppnar upp för att jämställdhet är en prioriterad fråga för regionens arbetsmiljöarbete. För att området ska styra mot mer jämställda resultat måste också styrdokumentet peka i den riktningen.

Ett annat exempel är detta:

Revidering av basutbud för vårdnära digitala tjänster för medborgare Dnr 1345-2021

I ärendet understryks betydelsen av att de digitala tjänsterna är enkla att använda och att det ska vara lätt för länets medborgare att hitta rätt när de har ett behov av att komma i kontakt med vården via regionens digitala kanaler. Ärendet saknar en motivering av hur ett beslut om digitala tjänster och dess utveckling berör kvinnor och män. Ändå handlar ärendet om vikten av att främja digitala tjänster så att dess tillgänglighet utvecklas. Vilka är det tilltänka användarna? Kvinnor? Män? Använder de samma kanaler, på likadana sätt? Vart och på vilka sätt marknadsförs de digitala tjänsterna? Hur lockas medborgarna och nås kvinnor och män på samma sätt?

Även följande ärende saknar jämställdhetsmotivering:

Motion 6-2021 om utebliven vård på grund av höjda vårdavgifter och ändrade sjukreseersättningar Dnr 819-2021

I ärendet lyfts det fram att det inom ramen för omställningsarbetet har gjorts en översyn av kostnader och intäkter vilket inneburit hårda prioriteringar. Ändringarna i nivåerna för kostnader för sjukresor har skett för att stimulera en förflyttning från resande med taxi till kollektiva transportmedel. Detta för att minska kostnader. Det framgår att regionen inte har fått indikationer på att besök uteblivit på grund av de förändrade avgifterna men ställer sig positiv till att följa upp effekterna av beslutet.

Här hade det behövs ett perspektiv på kön då en sådan uppföljning av beslutets effekter sker och det borde stå i beslutet att en uppföljning görs som inkluderar perspektiv på kön. För att främja en mer jämställd hälso – och sjukvård är det viktigt att veta vilka som nås samt vilka som riskerar att förbises. Finns det någon särskild målgrupp vars benägenhet att uppsöka vården har minskat? Fler kvinnor, fler män? Äldre, yngre? Varför har det blivit så? Vad behöver förändras?

Avsnittet om jämställdhet ska aldrig raderas. Om handläggaren anser att ärendet inte berör kvinnor och män ska en sådan motivering göras som förklarar på vilket sätt ärendet inte berör kvinnor och män.

Att utveckla skrivningen om jämställdhet

I vissa fall kan avsnittet om jämställdhet behöva utvecklas mer, eller att det helt saknas. Här är ett exempel:

Ärende: Strategi för kompetensförsörjning 2022-2024 Dnr 1533-2021

Regionstyrelsens beslut: Regionstyrelsen beslutar att återremittera ärendet för att göra en djupare jämställdhetsanalys.

Kommentar: Att återremittera ett ärende som i detta fall saknade en beskrivning om jämställdhet är precis det som hela arbetet med jämställda beslut handlar om: politiken behöver visa att jämställdhet i praktiken är en prioriterad fråga. Att ett ärende återremitteras på grund av att det saknar jämställdhetsperspektivet är ett mycket gott exempel på när ärendeprocessen fungerar.

Bland de goda exempel på skrivningar som tidigare lyftes fram fanns det i ett flertal förslag på åtgärder som hade kopplingar till jämställdhet. Dessa åtgärder blir en direkt uppmaning till politiken att ta ställning till. Att förstå hur kvinnor och män kan påverkas olika av beslut är ett steg på vägen mot jämställdhet. Genom att bidra till reflektion om jämställdhet kan det också bli möjligt att se vad som behöver göras. Därefter är det upp till politiken att avgöra hur viktigt det är att jämställdhet beaktas då beslutet väl ska fattas.

Jämställdhet i ärendemall

I ärendemallen har det funnits ett avsnitt om jämställdhet som alla som skriver ärenden måste ta hänsyn till. Denna utvärdering utgår från den mallen.

Då det har visat sig att en stor del av ärendena fortfarande saknar en motivering avseende jämställdhet har ärendemallen uppdaterats.

Utvecklingen av mallen har genomförts under mars 2022. Den nya versionen ser ut såhär:

Jämställdhetsperspektiv

Beskriv hur beslutet påverkar kvinnor och män.

Det innebär att handläggaren inte längre har någon färdigskriven text att luta sig mot och målsättningen är att komma ifrån det slentrianmässiga användandet av den standardformulering som tidigare fanns då det visade sig att den ofta används trots att ärendet har med kvinnor och män att göra. Handläggaren kommer även att hänvisas till *rutin – handlägga ärenden inför politiska beslut*, det stödjande underlag alla handläggare kan använda sig av som beskriver på vilka sätt handläggaren kan ta sig an avsnittet om jämställdhet.

Vid nästa utvärdering som levereras i januari 2023 kommer utvärderingen att utgå från den nya mallen.

Avsnittet om jämställdhet måste alltid finnas med

Vid förra utvärderingen konstaterades att regionen bör se arbetet med jämställda beslut mer som en process än som en produkt. Avsikten med de jämställda besluten bör vara att de bidrar till en reflektion om jämställdhet och att det i sig är en lärandeprocess. Att ärenden återremitteras vid sammanträde för att de saknar skrivning om jämställdhet är en positiv utveckling. Vid den tidigare utvärderingen lyftes det också fram att det vore bra om det kan bli ännu lättare att se hur handläggaren har resonerat avseende jämställdhet så att det blir lättare för politiken att ta hänsyn till jämställdhet i beslutsfattandet. I vissa ärenden finns det välbeskrivna texter om jämställdhet och vid granskningen blir det tydligt att ju mer en och samma handläggare skriver avsnitt om jämställdhet, desto mer utvecklas dessa skrivelser. Det blir viktigt för arbetets hållbarhet att det finns kunskap hos flera handläggare om hur skrivelser om jämställdhet kan göras.

Handläggare kommer alltid ha olika mycket kunskap om jämställdhet och varierande förståelse för området, något som påverkar på vilket sätt som avsnittet om jämställdhet skrivs. I och med att ett ärende ska hållas kort och tydligt finns det inget utrymme för en djupgående jämställdhetsanalys. Det handlar mer om att göra en så kallad könskonsekvensbeskrivning, det vill säga en beskrivning av vilka konsekvenser beslutet får för de människor som påverkas av beslutet, beroende på om de är kvinnor eller män, flickor eller pojkar. Det kan handla om bemötande och service, eller fördelning av makt och resurser. För att kunna göra en könskonsekvensbeskrivning är det ofta nödvändigt att använda könsuppdelad statistik. Hänvisning till vart sådan statistik finns är inlagd i *rutin – handlägga ärenden inför politiska beslut*.

Styrkor med jämställda beslut

Fördelat ansvar för frågorna

En avgörande framgångsfaktor med jämställda beslut är att flera nivåer är inblandade i processen med ärenden och att alltfler diskuterar hur arbetet ska göras. Det knyter an till att den högsta ledningen, både den politiska och tjänstepersonstyrda sidan, åtar sig ett tydligt ägarskap. Här finns det i flera steg möjlighet att granska hur väl ärendena har motiverats ur ett jämställt perspektiv – eller inte.

Ett konkret arbete

Jämställda beslut är ett konkret sätt att arbeta med jämställdhet som dessutom går att följa genom hela ärendehanteringsprocessen. En svaghet med olika jämställdhetsuppdrag kan vara att det ofta är på en alltför strategiskt nivå, något som gör att området uppfattas som alltför svårt eller stort att greppa. Jämställda beslut blir därför något som förenklar förståelsen

för vad jämställdhetsarbete kan innebära. Det ökar också förståelsen för dess komplexitet.

Ökad systematik

I och med att jämställda beslut är en del av ärendehanteringsprocessen sker arbetet löpande och systematiskt. Det i sig är en mycket viktig framgångsfaktor för att jämställdhet ska vara en fortsatt prioriterad fråga.

En fråga att samlas kring

Vid föregående utvärdering lyftes en idé fram på möte med regionrådsberedningen (RBS) där även oppositionens gruppledare deltog, att politikerna, förslagsvis en gång per år, ser över en samling beslut och resonerar om hur jämställda dessa beslut har blivit - eller inte samt vad det beror på. Detta kan bli en del av de förtroendevaldas årscykel, vilket i sig skulle kunna underlätta för att systematisera att jämställdhet prioriteras i ärendena. Ibland kommer det i ärenden att vara skillnader i utfall för kvinnor och män, något som kan vara tecken på ojämställdhet, men behöver inte vara det. Ibland kan det vara motiverat att ge mer resurser till ett kön, till exempel när det är ett led i jämställdhetsarbetet. Det är ofta fråga om en politisk bedömning.

Utvecklingsbehov

Att ta reda på fakta för att kunna motivera beslutet

Den rutin som tidigare nämnts, *rutin – handlägga ärenden inför politiska beslut* har tagits fram under våren 2022 som ett led i arbetet med att skapa struktur och stöd för arbetet med ärenden. I rutinen, som främst riktas till handläggare, finns avsnitt om jämställdhet. Här finns konkreta tips och vägledande frågeställningar som handläggaren kan använda sig av för att lättare veta på vilket sätt en text om jämställdhet kan beskrivas. Att ta fram stöd för att stötta upp det regionegna arbetet med jämställdhet är inget nytt. Det finns sedan tidigare en *anvisning för jämställdhetsintegrering* samt en *riktlinje för jämställdhetsintegrering*. Det har dock varit utmanande att nå ut med dessa i organisationen. Nu handlar det också om att *rutin – handlägga ärenden inför politiska beslut* når ut och blir det stöd som den är tänkt att vara.

Ord men ingen handling

En riskfaktor med att jämställdhet ska in i alla ärenden kan vara att det är många ärenden i omlopp samtidigt och att den högsta ledningen, i likhet med handläggarna, släpper igenom ärenden som om de vore jämställdhetsgranskade fastän det kanske inte stämmer. Det finns en överhängande risk att det läggs tid på att analysera ärenden ur ett jämställdhetsperspektiv och lägga in förslag på åtgärder för att främja mer

jämställda beslut. Men, att det ändå inte spelar någon roll för hur beslutet sedan fattas.

Avslutande reflektion

Det är viktigt att kvalitetssäkra ärendeunderlag som bidrar till jämställda beslut. Bra att kontinuerligt följa upp och utvärdera för att säkerställa att arbetet går åt rätt håll. Om inte är det av stor vikt att i tid ha möjlighet att göra de justeringar som krävs för att främja en positiv utveckling.

Det kan vara av betydelse att se över vilka förväntningar som finns med jämställda beslut, vad är det tänkt att beslutet som togs om att införa jämställda beslut ska leda till?

Jämställda beslut är en viktig del av arbetet med jämställdhet men det är inte svaret på allt. För att nå stora förändringar inom jämställdhetsområdet behöver Region Norrbotten tydliggöra vad som ligger bakom ställningstagandet om att jämställdhet är en prioriterad fråga.

Vad är de allra viktigaste ojämställdhetsproblem som måste lösas för att organisationen ska bli en mer jämställd aktör? För att ta reda på vilka som är de mest prioriterade ojämställdhetsproblemen måste all uppföljning vara jämställdhetsintegrerad samt att uppföljningen ligger till grund för de prioriteringar som sedan görs. För att kunna åtgärda en avvikelse eller en omotiverad könsskillnad i en verksamhet, behöver regionen förstå varför den har uppstått och vad den beror på. Det behöver också finnas en förståelse för vilka konsekvenser som avvikelser eller könsskillnader kan få, liksom effekterna av tänkbara åtgärder. Innan regionen vet det, går det inte föreslå åtgärder för att komma till rätta med utmaningarna.

Med fokus på att få till ett sammanhållet arbete med fördelat ansvar för frågorna kan organisationen skapa ett arbete som är systematiskt, konkret, hållbart och långsiktigt.

Bilaga: Ärenden som har granskats

	Sammanträdesdatum (år 2021/2022)	Ärende	Motivering finns	Motivering saknas, endast använt standardformulering	Hela rubriken har redaterats
1	6 oktober	Återrapportering av regionstyrelsens uppdrag till regiondirektören Dnr 1250-2021		x	
2	6 oktober	Strategisk plan 2022-2024 Dnr 1121-2021	x		
3	6 oktober	Investeringsbeslut gällande röntgensystem Dnr 1182-2021		x	
4	6 oktober	Ändrade regler för ersättning till stödpersoner Dnr 1184-2021			x
5	6 oktober	Delårsrapport Regionala utvecklingsnämnden, augusti 2021 Dnr 1185-2021			x
6	6 oktober	Delårsrapport Patientnämnden, augusti 2021 Dnr 1183-2021			x
7	6 oktober	Delårsrapport Region Norrbotten, augusti 2021 Dnr 1145-2021		x	
8	6 oktober	Avsättning av medel till kapitalförvaltning 2021 Dnr 1098-2021		x	
9	6 oktober	Riktlinje för arbetsmiljöarbete i Region Norrbotten Dnr 1110-2021 Ta upp detta som exempel.		x	
10	6 oktober	Uppdrag till regionfullmäktiges beredningar Dnr 1124-2021		x	
11	6 oktober	Revisionsrapport Palliativ vård – uppföljande granskning Dnr 493-2021		x	
12	6 oktober	Motion 12-2020 om närvarorätt vid patientnämndens sammanträden Dnr 917-2020	x		
13	6 oktober	Motion 2-2021 om medlemskap i föreningen Klimatkommunerna Dnr 294-2021		x	
14	17 november	Vårdval primärvård, uppföljning januari – augusti 2021 Dnr 680-2021	x		
15	17 november	Revidering av basutbud för vårdnära digitala tjänster för medborgare Dnr 1345-2021		x	
16	17 november	Beställning vårdval primärvård 2022 Dnr 1296-2021		x	

	Sammanträdesdatum (år 2021/2022)	Ärende	Motivering finns	Motivering saknas, endast använt standardformulering	Hela rubriken har raderats
17	17 november	Förslag till åtgärder för en mer jämlik tandvård i länet Dnr 1062-2021		x	
18	17 november	Regionstyrelsens plan 2022-2024 Dnr 1346-2021	x		
19	17 november	Avskrivning av kundfordring Dnr 1104-2021		x	
20	17 november	Interimistiskt samverkansavtal för försörjning av hjälpmedel och visst medicinskt förbrukningsmateriel Dnr 1374-2021		x	
21	17 november	Investeringsbeslut MT, IT och övriga inventarier, november 2021 Dnr 1321-2021		x	
22	17 november	Förstudie för omdisponering av lokaler vid Hortlax hälsocentral Dnr 1319-2021		x	
23	17 november	Förändring i regelverket för avgifter Dnr 1377-2021		x	
24	17 november	Avsiktsförklaring psykologutbildning Dnr 1399-2021		x	
25	17 november	Ägarbidrag till kommunalförbundet Svensk Luftambulans 2022 Dnr 969-2021		x	
26	17 november	Medfinansiering av samordningsförbundet Södra Norrbotten Dnr 1280-2021		x	
27	17 november	Reviderad verksamhetsplan och budget 2021-2023, Norra sjukvårdsregionförbundet Dnr 1245-2021		x	
28	17 november	Revisionsrapport Regler vid resor: Tillämpning och intern kontroll Dnr 486-2021		x	
29	17 november	Initiativärende 10-2021 om medarbetarundersökning Dnr 1127-2021		x	
30	17 november	Motion 1-2020 om mammografi för kvinnor över 74 år Dnr 161-2021	x		
31	17 november	Motion 16-2020 om att klimatnödläge råder – dags att erkänna det och handla därefter Dnr 1489-2021			x

	Sammanträdesdatum (år 2021/2022)	Ärende	Motivering finns	Motivering saknas, endast använt standardformulering	Hela rubriken har raderats
32	17 november	Motion 10-2021 om klimatnödläget Dnr 1156-2021			x
33	17 november	Motion 6-2021 om utebliven vård på grund av höjda vårdavgifter och ändrade sjukreseersättningar Dnr 819-2021		x	
34	17 november	Motion 13-2021 om återinförande av miljöklassificerade upphandlingar Dnr 1213-2021		x	
35	17 november	Revidering av regler för arvode och ersättning till förtroendevalda i Region Norrbotten Dnr 1194-2021		x	
36	17 november	Regler för partistöd 2022 Dnr 1378-2021			x
37	17 november	Avtalstillägg angående nytt vårdinformations-system med Cambio Healthcare Systems Dnr 1347-2021		x	
38	14 december	Regionstyrelsens vidarefördelning av regionfullmäktiges anslag 2022 Dnr 1455-2021	x		
39	14 december	Beställning allmän barn- och ungdomsvård 2022 Dnr 1295-2021		x	
40	14 december	Beställning vårdval primärvård 2022 Dnr 1296-2021		x	
41	14 december	Gåva för arbetsinsatser under pandemin Dnr 1564-2021		x	
42	14 december	Beredskapsplan 2022 Dnr 1343-2021		x	
43	14 december	Regionstyrelsens internkontrollplan 2022 Dnr 1424-2021		x	
44	14 december	Plan för rapportering till regionstyrelsen 2022 Dnr 1425-2021		x	
45	14 december	Investeringsbeslut MT, IT och övriga inventarier december 2021 Dnr 1427-2021		x	
46	14 december	Investeringsbeslut mammografi Dnr 1553-2021	x		

	Sammanträdesdatum (år 2021/2022)	Ärende	Motivering finns	Motivering saknas, endast använt standardformulering	Hela rubriken har raderats
47	14 december	Revidering av webbplatsen norrbotten.se Dnr 1422-2021		x	
48	14 december	Initiativärende 11-2021 om uppdatering av riktlinje vid hot, våld och trakasserier mot förtroendevalda Dnr 1260-2021	x		
49	14 december	Riktlinje vid hot, våld och trakasserier mot förtroendevalda Dnr 1473-2021	x		
50	14 december	Stadgar för stiftelsen Kalix sjukvårdsdistrikts samfund Dnr 1448-2021		x	
51	14 december	Rätt att under 2022 underteckna vissa handlingar Dnr 1445-2021	x		
52	14 december	Motion 9-2021 om förebyggande av återkommande frakturer hos osteoporospatienter Dnr 836-2021		x	
53	14 december	Överenskommelse om mobilitetsstöd till folkhögskolor Dnr 1524-2021		x	
54	14 december	Verksamhetsbidrag till Funktionsrätt Norrbotten Dnr 1482-2021	x		
55	14 december	Strategi för kompetensförsörjning 2022-2024 Dnr 1533-2021	x		
56	14 december	Tjänstgöring vid sidan av uppdraget som vänsterpartiets oppositionsråd Dnr 1535-2021		x	
57	14 december	Dygnsambulans Vittangi Dnr 1546-2021		x	
58	14 december	Val av ledamot och ersättare i styrkommittén för Interreg Nord 2022 Dnr 1549-2021		x	
59	14 december	Finansiering av kostnader för tillfälligt utökad operationsverksamhet vid Sunderby sjukhus 2022 Dnr 1547-2021		x	
60	14 december	Revidering av NSATS-systemet avseende tandläkares specialiseringstjänstgöring Dnr 1522-2021		x	
61	9 februari	Reviderad budget 2022 Dnr 88-2022		x	

	Sammanträdesdatum (år 2021/2022)	Ärende	Motivering finns	Motivering saknas, endast använt standardformulering	Hela rubriken har raderats
62	9 februari	Allmänmedicinska vårdplatser i primärvård Dnr 72-2022		x	
63	9 februari	Filialer och servicepunkter inom vårdval primärvård Dnr 33-2022	x		
64	9 februari	Tillfälligt justerad ersättning för resor tandvård Dnr 979-2021		x	
65	9 februari	Införande av systemstöd för sammanhållen planering och uppföljning Dnr 1449-2021		x	
66	9 februari	Investeringsbeslut IT, MT och övriga inventarier, februari 2022 Dnr 32-2022		x	
67	9 februari	Ändring av lånevillkor, Svenskt Ambulansflyg Dnr 7-2022		x	
68	9 februari	Förslag till ägardirektiv till regionägda bolag 2022 Dnr 1536-2021			x
69	9 februari	Ägaranvisning ALMI Företagspartner Nord AB Dnr 1537-2021			x
70	9 februari	Ansvarsfrihet för år 2020 avseende kommunalförbundet Konstmuseet i Norr Dnr 1538-2021			x
71	9 februari	Ansvarsfrihet för år 2020 avseende kommunalförbundet Norrbottens läns kollektivtrafikmyndighet Dnr 1539-2021			x
72	9 februari	Cancerplan för norra sjukvårdsregionen 2022-2024 Dnr 1597-2021	x		
73	9 februari	Återtagande av patologiverksamhet Dnr 70-2022		x	
74	9 februari	Regiongemensam analysplan 2022 Dnr 1416-2021	x		
75	9 februari	Plan för höjd beredskap Dnr 73-2022		x	
76	9 februari	Riktlinjer för förskrivning av hjälpmedel till personer med funktionsnedsättning år 2022 Dnr 40-2022		x	

	Sammanträdesdatum (år 2021/2022)	Ärende	Motivering finns	Motivering saknas, endast använt standardformulering	Hela rubriken har raderats
77	9 februari	Avtal om första hjälpen-åtgärder Dnr 86-2022		x	
78	9 februari	Forskningsbokslut 2021 Dnr 1595-2021	x		
79	9 februari	Utvärdering av jämställda beslut 2021 Dnr 1431-2021	x		
80	9 februari	Revisionsrapport Arbetsmiljö kopplat till covid-19 Dnr 1316-2021		x	
81	9 februari	Initiativärende 13-2021 om utökat samarbete kring covid-testning för personer bosatta i Norrbotten Dnr 1557-2021			x
82	9 februari	Motion 5-2021 om redovisning av deltagande i screeningnärvaro som led i folkhälsoarbetet Dnr 818-2021	x		
83	9 februari	Motion 8-2021 om regional fysisk planering och bostadsförsörjningsplanering Dnr 821-2021	x		
84	9 februari	Motion 18-2021 om införande av sex timmars arbetsdag Dnr 1415-2021	x		
85	9 februari	Åtgärder för att underlätta rekrytering av sjuksköterskor i primärvården Dnr 90-2022		x	
86	9 februari	Öka förmågan att rekrytera och behålla tandläkare Dnr 91-2022		x	
87	9 februari	Investeringsbeslut – Alkotestsystem för ambulansverksamheten Dnr 1554-2020		x	
88	8 mars	Årsredovisning Region Norrbotten 2021 Dnr 163-2022	x		
89		Divisionernas årsrapporter 2021 Dnr 164-2022		x	
90		Vårdval primärvård, uppföljning januari-december 2021 Dnr 123-2022	x		
91		Patientsäkerhetsberättelse Region Norrbotten 2021 Dnr 68-2022	x		

	Sammanträdesdatum (år 2021/2022)	Ärende	Motivering finns	Motivering saknas, endast använt standardformulering	Hela rubriken har redaterats
92		Regionstyrelsens internkontrollplan 2022 Dnr 1424-2021		x	
93		Systematiskt arbetsmiljöarbete 2021 Dnr 172-2022		x	
94		Inriktningsbeslut, investering i koronar och periferangiografisystem Dnr 165-2022		x	
95		Inriktningsbeslut, investering i nya tillverkningslokaler för läkemedel Dnr 169-2022		x	
96		Val av ombud och ersättare till Landstingens ömsesidiga försäkringsbolags årsstämma 2022 Dnr 142-2022		x	
97		Ändring i allmänna råd avseende regionens tandvårdsstöd, höjning av fribelopp Dnr 168-2022		x	
98		Revisionsrapport – Granskning av hantering av uppskjuten vård Covid-19 Dnr 1-2022		x	
99		Beslut om åtgärder gällande IT-säkerhet Dnr 323-2022		x	
100		Ersättning för överdebitering av läkemedel Dnr 328-2022		x	
101		Val av ombud och ersättare till Kommuninvests föreningsstämma 2022			x